

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt
Félévre . . . 3 frt
Negyedévre 1.50 kr.

Náptanítók egész évre 4
frttal fizethetnek elő.

Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések olcsó aron
számíttatnak.

K A P O S V Á R

Megjelenik hetenkint kétszer: Hétfőn és Csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhiv

Kaposvár Zárda-utca
33 sz. hova a lapot il-
lető mindennemű kül-
demények intézendők

Előfizetéseket
és hirdeményeket a
kiadó megbízásából
átvesz **Röthler György**
könyvnyomdája Te-
lek-utca 14. sz.

A tél.

A gyönyörű őszi napok kellemét felváltotta a hirtelen bekövetkezett tél.

A hideg, a szegénység réme, minket is emlékeztet önként vállalt kötelességünkre, hogy évről-évre fel-szólaljunk a jótékony-ság gyakorlásá-nak leghatásosabb és legnemesebb módjának alkalmazásba vétele mellett — és indítványozzuk még újra, hogy alakítsák Kaposváron a népkonyha.

Megtesszük ez indítványt — ha-bár kevés reményével a sikernek, mert tudjuk, hogy Kaposváron azok között, kik a jótékony egyletek élén állanak, nem tetszik a népkonyha eszméje.

Azt vetik ellene, hogy arra Ka-posváron nincs szükség, mert a se-gélyre szoruló szegényeket a privát jótékony-ságon kívül ellátják a leg-szükségesebbekkel a nőegyletek is.

Hát, ha ez így volna, akkor mi Kaposvár városi mivoltáról, népesedé-séről s az ipari és gazdasági munkás lakosságának folytonos szaporodásá-ról valóban csak meséket mondanánk, midőn mindezt sűrűn van alkalmunk konstatálni.

Pedig mi s velünk az egész vá-ros értelmisége jól tudja, tapasztalja, hogy nem mesélgetünk, hanem igazunk van; s aki mégis kételkedik, szóljon be a városházához, hol a ha-tóságok azonnal felvilágosítják, miként Kaposváron a napszámos, munkás elem szinte félelmes mértékben sza-porodik évről-évre.

Ahol pedig ilyen az állapot, ott a népkonyha nemcsak jótékony, ha-nem szociális szempontból szükséges intézmény.

Tehát köztünk és a jótékony egy-letek vezetőségei közt czupán a hely-zet és a közszükséglet megítélésében van differenzia.

Azt állítják, hogy az általuk egy-letileg gyakorolt jótékony-ság elég, mert özvegyeket, árvákat, betegeket, koldu-sokat lát el ruhával, fával, élelemmel, sőt a szegény iskolás gyermekeknek meleg levest is nyújt a téli hóna-pokban.

Hát ez mind nagyon szép; de nem szabad keresni, vajon minden rá-szoruló szegény részesül-e jótéme-nyekben s azt se, hogy a részesülés mértéke kielégítő-e, vagy csak időkö-zőkre enyhíti a nyomort.

Mi ellenben azt bálorkodunk ál-lítani, hogy: népkonyhára nem csu-pán a koldulásra, a könyöradományra szorult nyomorultak, árvák és özve-

gyek érdekében van szükség, hanem első sorban azok érdekében, kik dol-goznak, keresnek, de a szűkes téli kereset és munkahiány nélkülözni, éhséget, hideget szenvedni kényszeríti őket.

Szóval: a népkonyha nem a kol-dusok és munkaképtelen szegények számára való — ezeket lássák el a jótékony intézetek és egyletek — ha-nem a munkás szegények szükségén kell azzal segíteni.

Ha a társadalom igényeit ki-elégíti az, hogy a koldusokról gondos-kodnak a jótékony egyletek, akkor Kaposváron boldog állapotok vannak; de mivel ennél a társadalom saját bé-kéje és biztonsága érdekében többre van kötelezve, arra, hogy a jólét ama minimális mértékét nyújtsa minden munkás embernek, mely a szegénység sulyának elviselését lehetővé teszi és megedzi a lázongáshoz közel álló em-ber türelmét: nem szenved kétséget, hogy hasznosnak, gyakorlatinak és szociális szempontokból mindenhol áldásosnak bizonyult intézményeket kell teremtenie — milyen a nép-konyha.

A lakosság 30 százalékának va-lódi áldás volna a népkonyha Ka-posváron, hol kevés pénzért, egy nap-számos napi keresetének feléért me-log, egészséges és tápláló ételt sze-rezhetne egy 4—5 tagból álló család. Az a szegény iparos és napszámos venné igénybe a népkonyhát, aki cse-kély kereset mellett számos tagu csa-ládot kénytelen eltartani.

Az az elem menne a népkony-hába, mely egészséges és dolgozik, de a szigorú nélkülözés napjain mindig eszébe forgatja azt az „égbe kiáltó jogtalanságot,“ hogy egyik ember nem dolgozik, mégis jóllakik s kényelem-ben él, a másik nehéz munka mellett családotól fázik és éhezik.

Miután pedig ez az elem szapo-rodik enormis mértékben Kaposváron, evidens, hogy a jótékony egyletek megteszik kötelességüket, vállalt fel-adataikat dicséretes buzgósággal és sikerrel meg is oldják, midőn a kol-dusokat és munkaképtelen szegénye-ket tethetőleg segítézik: de szociális állapotaink réme, a pauperizmus meg-fékezésére s annak eshető következményei elhárítására mit sem tesznek.

Ehez a jótékony-ság gyakorlásán kívül, megfelelő intézmények kellene, minő a népkonyha.

Miután pedig azt tapasztaljuk, hogy Kaposváron a népkonyha fel-

állítására társadalmi uton aligha sikerül: felszólalásunkat az idén a városi ha-tósághoz czimezzük.

Kezdeményezze ez intézmény megteremtését a hatóság; keresse meg a módokat és eszközöket; ter-vezzen és a kész terv kivitelére hívja segítségül a közönség lelkesebb és in-telligensebb részét.

Forduljon tanácsért, felvilágosítá-sért a szomszédokhoz, Pécsre, Kani-zsára, Szegszárdra: ott majd meg-mondják, hogy mi különbség van a jótékony nőegyletek ajándékozásai és a népkonyha hatása közt s megadják a felvilágosítást azon módok felül is, melyek szerint a népkonyhát fel lehet állítani.

Mi nem hagyjuk ez ügyet elal-tatni, hanem ismételjük felszólalásá-inkat mindaddig, míg a hatóságban a kötelességérzet és a közönségben a lelkiismeret felébred és tette rék.

— A szigetvári választás ellen be-adták a petíciót, melyhez 1117 frtot is mellékeltek az Olay-párt vezető emberei és néhány dobsai polgár. A petíció első pontja az, hogy Biedermann se Somogy-ban, se Baranyában nincs felvéve az 1895-iki választói névjegyzékekben, tehát nem is választható. Ezenkívül van a petíció-ban vesztegetésről, hatósági erőszakról s több eféle chablonszerű nehézményekről szó, a fősúly azonban az első pontban felhozotton kívül arra van fektetve, hogy a választási elnök s a küldöttségek tag-jai részlen Biedermann fizetett kortesíei és alkalmazottai voltak, kik Olay szava-zóit korrülmbségek czimén visszautasi-tották s a visszautasítottak nevében Bi-edermann béreséit leszávaztatták.

Bizonyítékok azonban a petícióhoz csatolva ninesenek, minélfogva, ha elren-deltetik, a vizsgálat lesz hivátva megállá-pítani, hogy vajon forognak-e fen oly té-nyek és szabálytalanságok, melyek a vá-lasztás megsemmisítését vonhatnák ma-guk után.

Egy dolog azonban mégis uagyon különös; az, hogy Olay a petíciót Ka-posváron megszerkesztette Szalay Károly közreműködésénél és abban köztisztlet-ben álló emberekről, köztisztviselőkről, lelkészekről a legsértőbb hangon ír és ezeket a sértéseket tartalmazó iratot föld-mives polgárokkal iratta alá s azokért ezeket a szegény, tudatlan embereket tette felelősekké.

Hát az, hogy Olay megbukott, két-ségkívül nagy méreg neki, mert ő egyéb hiányában, kenyérkeresetből hajszolódik a képviselői sine cura után; de hát szabad-e azért, hogy Olaynak más kenyér után ne keljen néznie, a dobszai polgárokkal a vá-lasztási elnököt, a főszoigabíró becsstelen-ségi vádakkal megámadtatni?

Ha azok a paraszok tudatlanul irták alá e sértésekkel teljes petíciót, akkor

csunya játékot üznek velük; ha pedig megértették velük a petíció tartalmát, akkor kiszámíthatlan kárt tettek azzal, hogy közmegebizottak, közhivatalnokok, lelkészek és tisztességben levő emberek tekintélyét, előre láthatólag megbizonyíthatlan vádak felsorolásával igyekeztek a paraszt nép előtt lerontani.

Nincs szándékunk a petíció jogát kifogásolni, de igenis kifogásoljuk a petíció hangját, mely Duchon Ödönről, Begedi Istvánról, Hegyessy Jánosról úgy beszél, hogy azok Biedermann „megfizetett emberei“, kik hivatalos működésük közben ennél fogva követtek el törvénytelenégeket.

Elvégre is Olay Lajos megbukott.

Hát mi kára van abban a közügynek, az országnak, a szigetvári választókerületnek?!

Ellenben nem volna az valódi szatíra, ha Biedermann választása azért semmisítenék meg, mert neve véletlenül az 1895-iki választási listából kimaradt; azé a Biedermanné, ki milliókkal bir, évek óta mesés jótekonyságot gyakorol és a szigetvári kerületben annyira népszerű ember, hogy Olay ellen is megválasztották, kinek kenyerere, mestersége a korteskedés és ki mellett maga Kossuth is lement korteskedni Szigetvárra.

Mikor Biedermann megválasztották, kétségkívül a nép vadi akarata nyilvánult s ezt a petíció chablonszerű nehézményei megdönteni nem tudják.

Tegyünk valamit!

Bizonyos, hogy a mostani időszak nem közéleti mozgalmak megindítására való.

A politika vezető matadorai kifáradtak az imént lezajlott küzdelemben, némelyek kissé megis eszmérlöttü most tehát pihenni kívánnak.

Vagy talán a „társaságban“ egy

kis paczifikáció fázadoznak s békitgetik a leküzdött ellenfeleket.

Szinte kapóra jött a pompás novemberi saison, a vadászatok barátkozásra alkalmas mulatsága, melyen a közéleti ellenfelek nem egymásra lövöldöznek, hanem lelkükből minden keserűséget száműzve, élvezik a lövöldözés ama gyönyörűségét, mely visszalövöldözést nem provokál.

Van is abban valami megnyugtató, hogy az ember kitölti a keblében felgyülekezett bosszút a jámbor vadonon, melyek szó nélkül engedik át bőrüket s nem is polemizálnak.

A vadászat után pedig következik a vacsora, melyen kinyílik a kedély s az ellenfelekből lett vadászpajások végkép kibékülnek, sőt felednek is.

Mi azonban nem vadászunk, nem mulatunk; és habár mások — a közéleti tényezők — mulatását, békülését se perhorreskáljuk, mégis némi aggodalommal tapasztaljuk, hogy mulik az idő, a paczifikáció soká tart s a feledkezés ártalmára lesz annak az ügynek, melynek az imént oly nagy küzdelemmel szereztünk diadalt.

Pedig szentül megfogadtuk a választás hevében, hogy ha kivívtuk a diadalt, mindent megteszünk, hogy azt a jövőre is biztosítsuk és annak előnyeit kihasználjuk.

A diadal teljes lett, talán nagyobb és fényesebb, mint a minőt remélni mertünk; a kedélyek még mindig telve vannak lelkes örömmel és tevégygyal.

Ideje volna tehát, hogy a még le nem lohadt lelkesedést, tevégygyat foglalkoztassuk: mert tapasztalati dolog, hogy a legszebb diadal emléke is folyton halványul az idővel s ha elhomályo-

sodik, vele lohadt a lelkesedés és tette kész akarat is.

A mindennapi élet apja-baja, a sürgető napi munka hamarosan háttérbe szorítja a közügy iránt való érdeklődést: tehát nincs veszteni való idő, ha diadalunk által nyert előnyöket kihasználni és a jövőre is biztosítani akarjuk.

Az volt a terv, hogy választások után nyomban szervezni fogjuk a szabadelvűpártot vármegyeszerte.

Azért, hogy a jövőben egy szervezett párt álljon készen a megújuló küzdelemre. Legyenek a szabadelvűpártnak intéző központja, keretei kerületenként, községenként.

Érvényesüljön a szabadelvűpárt a közélet minden fórumán: a vármegyegyülésén ép' úgy, mint a községek képviselő testületeiben.

Ha már kivívtuk a diadalt a képviselőválasztásokon és érvényesült a közönség nagy többségének akarata, jogunk van hozzá, hogy ez az akarat érvényesítését követeljük mindenütt s a diadalt biztosítsuk a jövőre is.

A szabadelvűpárt által megválasztott képviselő urak mandátumához az a nobiles kötelezettség is hozzá van kötve, hogy álljanak az ügyek és a közönség élére itthon is.

Kedvezményezzék és csinálják meg a szabadelvűpárt szervezését az egész vármegyében, még pedig mielőbb, mert a halogatással lankad a közönség érdeklődése és a munka nehezebb, sőt sikertelenebb lesz.

Már is hallunk véleményeket, melyek kétkedésről és csüggedésről tesznek bizonyosságot.

A választások alkalmával fellelkesített intelligens közönség közt lábra kap

TÁRCZA.

Változó hangulat.

Ifju Bródy Albert.

Egy kicsi levelet
Kapok minden reggel,
Tele van az írva
Forró szerelemmel.

Egy kicsi levelet
Küldök minden este,
Szomorú életem
Van benne lefestve.

És így minden reggel
Rózsás kedvem támad
És így minden este
Majd megöl a bánat.

Ha most itt lehetnél,
Vagy én lennék nálad,
De megölelnék,
De megcsókolnák.

Mikor fogunk mi már
Szebb napokat élni,
Nem csak álmodozni,
Írásba beszélni.

Mindennap megírod,
Én is visszairom:
Ej, de olyan hideg
A csók — a papíron.

A legnagyobb opium-palota Chinában.

Shanghai város egyik legnagyobb nevezetessége az opium palota, melyet a chinaiak (Nangin-tsin) nek neveznek s messze földről is meglátogatnak. Ez a palota a francia negyedben fekszik, alig egy puskalövésnyire a város köfalától, a melyen belül ily koresmaféle helyek felállítása még most is tilos.

A „North China Herald“ leírása szerint ez a palota a legérdekesebb s egyuttal a leglátogatottabb középületek közé tartozik a mennyei birodalomban. China óriási lakosságának minden rétege képviselve van itt, a legelőkelőbb képviselőktől s magasrangú hivatalnokoktól le a szegény kulikig s falusi parasztokig. A környék kis utcái mindkét oldalt telve vannak bodekkal, melyekben benzültek gyümölesöt, könyveket, ékszereket s opiumpipákat árulnak. Az ajtó körül témférgő tömegben át rendszeren csak nagynehezen lehet az épület bensejébe jutni, különösen esténként. Itt benne jó gyomor is kell ahhoz, hogy a füsttel és kigőzöléssel telített levegőhöz hozzáférjünk, de megérdemli a fáradságot az, amit láthatunk.

Első pillanatra észrevehetjük, hogy a berendezés meglehetősen sokba kerülhetett, A (tetőzet) földszint közepén függ egy óriási gyönyörű kínai lámpa, mely több száz dollárba kerülhetett. A tetőzet gazdagon van díszítve fa faragásokkal, míg a tarka falakat sajtáságos marvány

borítja, melynek tájképet ábrázoló természetes hálózata van. E nagy központi földszinti helyiségből több ajtó visz az egyes pipázó szobákba s itt vannak szekrényeken az opium tartó dobozok, melyeket szolgálk osztanak szét a vendégeknek s azoknak, kik a mérget haza akarják vinni. A szekrények mellett vannak a gondosan őrzött s számba vett pipák. A felszolgáló tisztviselők és szolgálk soha sem pipáznak, egyetlen szippantásért rögtön elbocsáttatnak. A forgalom nagyságát mutatja, hogy naponként 100,000 csak nál több a bevétel. A dohányzó szobáknak négy osztálya van. A negyedik, vagy legolcsóbb szobákban a kulik dohányoznak, kik mintegy 110 cash-t fizetnek; a Nro a-ban vannak a házi szolgálk, kik 120 cash-t adnak ki ezért az élvezete ért; a következő csoportban 130 cash-t kell fizetni s ezt a kisiparosok s kiskereskedők használják, az első s legfinomabb csoportban a dohányzás 150 cash-tba kerül. Az opium mennyisége minden csoportban egyenlő ugyan, de a pipák különfélék. A legfinomabb pipák elefántesontból vannak, száruk finoman metszett, néha drága kővel kirakva egy ily pipa körülbelül 50 dollárba kerül. A következő csoportban a pipa értéke 30 dollár s rendszeren ezüsttel van kirakva. A harmadik csoport pipája mar csak rézből és bambuszból van s értéke 15 dollár, míg a legalsó csoporthoz tartozók egyszerű, alig egy pár dollár értékű kemény fapipákból szívnak. A palotában mintegy 150 pipa van s nagyobb-

az a meggyőződés, hogy nem a közügyért a szabadelvűség diadaláért, hanem tisztán néhány uri ember privát érdekeiért küzdöttünk. És ha győzünk, a már ismert szerepe várunk, ahelyett, hogy a part szervezésével, erejének és hatalmának a közélet minden terén való érvényesítésével oly érdekek is ápolást és támogatást nyernének, melyek nagyon sok embert vittek a szabadelvű táborba.

Figyelmeztetjük tehát a döntő tényezőket, hogy kissé gondoljanak a közügyre, melynek csak nem rég oly buzgó harcosai voltak s tegyenek eleget fogadásuknak és vállalt kötelezettségüknek.

Elég volt már pihenni a babérokon.
D.

H I R E K.

— A tél minden átmenet nélkül péntek reggelre erős fagygyal állott be. A kertekben még minden zölden és virágdíszben állott, a rózsák friss bimbókat hajtottak, minélfogva sajnáltuk is őket télire letakarni. A pénteki fagy 3—4° volt, a vizeken két—három centiméternyi jéghártya támadt, minélfogva nagyon kétséges, vajon a kényesebb tearózsza fajoknak nem ártott-e meg a hideg. Napközben a hőmérsék jelentékenyen emelkedett, tehát a fagyás se lett maradandó. A tél azonban beállott; adja a jó sors, hogy türelmet legyen s mielőbb adjon helyet az áldott kikeletnek.

— A kaposvári korcsolaegylet tegnap tartotta közgyűlését Tallian Gyula főispán ur elnöklése alatt, melyen a tagok — hölgyek is — szép számmal jelentek meg. A közgyűlésen tudomásul vették a múlt évi igazgatóság és választmány jelentését s a pénztárosnak megadták a felmentvényt. Azután Németh István előadása mellett a választmány indítványait

részt elfoglalva. A vendégek rendszeren párosával jönnek.

A dohányzó szobák berendezése is különböző a különféle fokozatok szerint. A legdrágább csoportban a dohányzó divánja finom bársonyból áll, ugyszintén a párna is. Az égő lámpa közepett van felfüggesztve s körülbelül ötven ily nyugvó hely van a termekben. Az egyes divánok farészében gyönyörű gyöngyház- és jaspis kirakatokat lehet látni, úgy, hogy némelyik valóban művészi munka. Oly dohányzók számára, kik haborítatlan magányban akarják az opiumot élvezni, kisebb szobák is vannak hasonló pompás berendezéssel. Minden látogatóra vigyáznak, hogy a pipákat ne vihesse el magával s mivel az eltűnt pipáért az illető vendégre felügyelő szolgál felelős, a lopás csakugyan nagyon ritkán történik.

Általános nézet szerint az opiumszívás kellemes deliriummal összekötött alvást idéz elő. Ez azonban csak ritkább esetek közé tartozik s egyáltalán nem szabály. A dohányzók e helyen kábultat keresnek egyszerűen, mivel az opiumszívást, ha egyszer megszokták, nagyon nehezen feledik el. Ennek a szenvedélynek felkeltése és kibaszálása hozta létre Sanghaiban ezt a nagy palotát is, mely a kínai kikötő város egyik legnagyobb és legdíszesebb épülete.

tárgyalta a közgyűlés, melyek az alapszabályok néhány pontjának megváltoztatását tárgyalták. Előterjesztett az ez évi koresolaidény költségelirányzata mely a múlt időybelinél valamivel nagyobb összegre rug, mert nemcsak a koresolyapályát fogják megnagyobbítani, hanem a csarnokon is jelentékeny építkezési munkálatokat teljesítenek. A közgyűlés elhatározta, hogy az ideai farsangon az egyet kiadásainak fedezésére táncvizalmat is tart, minélfogva utasította a vizalmakat rendező választmányt, hogy az egyet költségvetését legközelebb tanácskozással hívja fel s azok közreműködésével rendezzen bált, vagy közvacsorát. A jégpályán rendezendő jelmezes mulatságról is volt szó, azonban az indítványt egyhangulag leszavazták. Végül a választmányt és igazgatóságot választották meg. Igazgató lett Kocsis János ur, ki mellé 30 tagú igazgató választmányt választottak. A közgyűlés az elnök főispán éltetése közben oszlott szét.

— Kránitz János tábornok honvéd kerületi parancsnok a héten pár napot Kaposváron töltött, hol a honvédség kiképzését és egyéb ügyeit vizsgálja meg.

— A vasuti internátus építése már nagyon előre haladt; a jövő héten, ha az időjárás engedi, az emelet is fel lesz rakva, az épület tető alá kerül s a tavaszra csak külső és belső betisztogatása, padlózás, ablakok, ajtók felrakása marad. Ideje volna, hogy az internátus körül az utcák kiméretnének s eladásra házhelyek jelöltetnének ki, mert az mégis csak furcsa lesz, ha a város legzebb középületei, az internátus és gimnázium ott fognak állani a pusztán mezőn, anélkül, hogy körülöttük épülne a város.

— Meteor hullás. A 13-ikáról 14-ikére jövendölt nagy meteor hullás szép tűzijátékát sokan várták; az utcazón az erős hideg dacára késő esteli órákban is sokan sétálgattak: az ígért szép látványról azonban, dacára a derült égboltozatnak, senki se tud beszélni. Ha volt meteor hullás, eszerint az nagyon késő éjjel, vagy reggel volt, mikor már a közönséget az ingyenlátvány gyönyörűsége se csábítja a dermesztő hidegben való várakozásra. No, de 18-án estére is van hasonló égi tűzijáték jövendölve, talán akkor kogyesebb lesz az ég a kíváncsi emberiség iránt.

— „Somogyvármegyei kör.“ A kaposvárott és Csurgón iskolába járt egyetemi ifjak e hó 10-én gyűltek egybe az „Egyetemi kör“ üléstermében, hogy megalapítsák a Somogyvármegyei körét. Mintegy 30-an voltak jelen. Bakonyi Lajos j. h. az előkészítő bizottság nevében üdvözlő a megjelent somogyiakat és felkéri az értekezletet, hogy elnököt válasszon. Erre egyhangulag Bakonyi Lajost kiáltó ták ki elnökül, ki is megköszönve a beléje helyezett bizalmat, ismertette a kör célját és működésnek irányát. Az alakuló ülés erre Bakonyi elnöklése alatt egy öttagú bizottságot küldött ki, az alapszabályok kidolgozására, melyeknek előterjesztését, egy 14-én tartandó ülésre állapították meg, ugyanitt fogja a kör a tisztikart is megalakítani. A kör helyiségeül tökéletesen díjmentesen Drechsler Lajos, Andrássy-uti nagy kávéházában, egy pompásan berendezett terem ajánlott fel, hol is a kör felolvasó estélyeit és üléseit tartatja. Eddig 40 tagja van a körnek, de a naponként jelentkező újabb tagok valószínűleg 60-ra fogják a számot emelni.

— Állatok bélyegzése. Szokásban van a lovakat és szarvasmarhákat bélyegző vassal a farukon megbélyegezni. Az ily bélyegzés azonban az állat bőrének értékét nagyon leszálítja; a földmívelési miniszter ennélfogva rendelőleg utasítja

a hatóságokat, hogy erről a gazdákat világosítsák fel s ajánlják azt, hogy ezen túl a szarvasmarhákat a szarvukon, a lovakat pedig az állukon észszerű megbélyegezni.

— A Jambó „horizontális, perpendikuláris, de főképp funikuláris vidám naptár“ 1897. esztendőre megjelent, Mokány Berezi szerkesztése és az Athenaeum kiadásában. Telve van vidám ötletekkel, pompás karrikaturákkal, melyek gondülő gyönyörűséget szereznek az olvasónak, valahányszor a naptárt kezebe veszi. Az Athenaeum szerető gonddal és gavalléros bőkezűséggel állította ki e naptárt, Mokány Berezi e nem utolsó munkáját, minélfogva ajánljuk mindazoknak, kiknek egy kis kedélyvidámitóra naponkénti szükségük van — és kinek ne volna a mostani sanyaru világban! — annyival inkább, mert olcsó, ára csak 2 frt s kap hat minden könyvkereskedésben.

A nők önálló foglalkozása.

Bármennyit beszéljenek a nőemancipáció ellen, tért foglal az. S hova-tovább ott tartunk, hogy szinte sajnálva el sem fogjuk hinni, hogy a nők egyenjogúsításáért a foglalkozásban vitázni lehetett.

A kérdés nálunk is fontos, a statisztika szerint 150,000 leány van nálunk, a ki harminc esztendőskorig nem megy férjhez, az özvegy és elvált nők száma az egy milliót meghaladja: miért ne mehernének ezek önálló kereseti pályákra? Pedig ebből a hatalmas számból csak kis része talál még önálló keresetre, van, — hogy kereszámokban szóljunk — 10,000 tanítónő és nevelőnő, 12 ezer kis szatócs, 12,000 szülésznő, 30000 iparos, és 800 vasuti postahivatalnok.

Angliában 3 1/2 millió nő keresi meg kenyerét, a tanítónők száma magában 122,000, 500 lapszerkesztő és hírlapíró belőle.

Franciaországban négy millióra megy az önálló keresettel bíró nők száma. Az igaz, hogy itt házassodnak meg legnehezebben a férfiak. Nagy itt az apácák száma, 90,000. A porosz nők, noha ott három millió keresi kenyerét, helyzete nehéz, a női munkát nem értékelik. Iskolában tanításra alkalmazni, nem szeretik.

Sveicben csak magában a gyárakban 220,000 van alkalmazva. Oroszországban a harminc millió nő közül 250,000, a kinek foglalkozása van. (A cselédek a számból kivesszem.)

Olaszországban hat millió talál foglalkozást, csak a korallgyárakban 10,000 dolgozik.

Amerikában a női orvosoknak hallatlan jövedelmük van. Filadelfiában hat nőorvos van, a kiknek 20,000 dollárnál több évi jövedelmük van. Aránylag az európai nők között a legtöbb jövedelme van az angolnak, a francia a legkönyebben költ, a német és sveici nő a legtöbbet keres.

Irányok.

Őszintén a legnagyobb fájdalommal nekünk esik nehezünkre, hogy a közművelődési és társadalmi szűkebb körben, az eredmény nagyon fákó kilátása mellett, egy oly horderejű kérdést kell felvetnünk, mely méltó volna a legnagyobb publicitásra, és ha a fővárosi hírlapok nem egyszerűen üzlet-vállalatok lennének, akkor méltán azoknak virtuoz tolla forgatná e kérdést, de a fővárosi sajtónak hallgatását éppen e kérdésben, — valósággal bámuljuk.

Mi ez a kérdés?

egyszerűen az a feslett, céda irány, mely társadalmi közéleti és irodalmi sféráinkat beiszapolja.

Nekünk, a vidéki sajtó hamupipókéinak — mert a vidéki sajtó felől nincs nagyobb véleménye a fővárosi kollegáknak, — mondom nekünk kell messziről meglátni, hogy a fővárosi élet az ő nagyvárosias berendezésével a párizsias léhaságot kópialja. Nem akarjuk, hogy megmosolyogjanak, s távol tartunk minden bosszantó prüderiát. A gyereket névén nevezzük: milliomos vállalkozók állnak össze a párizsi orfeumi élet megteremtésére. A látványosságok nem a szemnek, nem a fülnek, de a gerinczagnak vannak berendezve.

A kiállítás alatt a kiállítás erkölcsi és anyagi sikere érdekében jó akarattal szemet hunyunk azon hangzatos reklammorajra, melyet a nemzeti kiállítás közvetlen közölsében, a vidékiek izgatására, teljesen megtárgyadván az izlést, elkövettek.

De ez hagyján.

Ellene az vethető, hogy a ki a vidékről, azokról a káprázatos orfeumokról fogalmat óhajt szerezni, az már nem a trappisták zárdájából jött s feltehető, hogy nem a lauretomi litániát jön hallgatni.

Elfogadom e distinkciót.

Am jó, kiveszem a cégéres orfeumokat, midőn élesen kikelek a fővárosi aestetikai irányzata ellen.

De hiszen ott van a színház, hogy ne mondjam: a színházak.

Mikor az első műintézet Provost „Századvégi leányait” adatja a millenáriusz esztendőben a vidékiek oktatására, mikor egyik színháznak reportoár darabja „Mi történt az éjjel?” — mikor a Vigszínházról már csak mint a pikáns Muzsa szolgálójáról beszélnek, — nem szabad-e föllépni a váddal, hogy Magyarország szellemi fókuszában, honnét az irodalmi izlés szétárad a vidékre, — csak az a kapós a mi ledér, a mi céda.

Vagy tán külömbül állunk az irodalommal. A könyves boltok kirakataira ne

engedjétek leányos apák gyermekeiteket tekinteni, értve akárhány kirakat az immoralitás oltára. Csak a könyv czimeit elolvassni — nem is szólok a chantant énekesek kuriozus fényképeiről, a melyek gyakorta a legobscénabb helyzettel izganak, — kész orcápirulás és olyan gondolatok lerakódása a leánykedélyre, melytől megóvni kellene őt mindvégig az életen által.

Ezek a kivívó tünetek. Es feltétlenül a fővárosi rendőrség beleavatkozását igényelnék, ha a közszellem éber módon pezsegne, mikor morálról van szó; ha ezt a fővárosi rendőrség nem találná felettébb természetesnek.

Ki tagadja azonban, hogy újabb irodalmunk mind sze. telenebb módon a francia léhaság utánzása. Egy olyan egységes nemzet, mint a francia, meg sem érzi, ha irodalmában az ellen támad merénylet, a mi eddig oltár volt; de nekünk a kis nemzetnek erkölcs nélkül tartós nemzeti fennmaradásunk nem lehet. A Zola, Ibsen, Prevost-féle lélek analysis az újabb írók kezében és tolla alatt a legvastagabb nuditássá válik.

Miért nem kap nálunk uralomra az angol törhetetlenség és erkölcs? Hiszen az angol nép is művelt s irodalma magas fokon álló, az angolt pedig alig kultiválják.

A fővárosi izlés irányzatát tapossuk a hű követésben, — lehuzódik az a vidékre s mert a divat kórsága formál jussá hozzá megfertőzi erkölcsi érzékenységünket.

A fővárosi sajtónak kellene azt a kérdést sokkal nagyobb erővel megmozgatni, s hadjáratot indítani a cédaság ellen, akár a Muzsa templomában, akár a lapok hirdetési rovatában található.

Hja, de mit szólna a milliomos kiadó ahhoz az ideális szerkesztőhöz, a kinek szemmet szur, hogy a hirdetési rovatban az Agulár Dávidok mellett ott vannak a „titkos betegségek!”

Szerkesztői üzenetek.

B. G. Lengyelóti. Az ügy máig sincs elintézve; légy szives újból nyomtatékosan megsürgetni.

Sz. D. Tab. Levelem — úgy látszik — még sem volt „tárgytalan,” mert máig se történt semmi. A részéről: engem pedig az illető sürget s maczerál. Mi van a vasuttal?

J. S. Szigetvár. A gyakorlat az, hogy a képviselőt, ha abban az esztendőben, melyben az országgyűlésen mandátumát benyújtja neve a képviselőválasztók névjegyzékében befoglaltatik, igaz olják még az esetben is, habár a választás esztendejében nem lett volna is választó. Ha B. mandátumát ebben az évben nem jelenti be, akkor felhívják, hogy záros határidő alatt jelentse be; ha e felhívásra se teszi, akkor az új választást elrendelik. Van tehát ideje a mandátumot januárban benyújtania, minélfogva új választástól emiatt nem kell tartani. Egyébként mi úgy hallottuk, hogy B. valamelyik vármegye névjegyzékébe be is van írva. Az is gyakorlat, hogy a petíció állításait a kérelmezők tartoznak bizonyítani; ez esetben pedig a verifikáló bizottság elé kell terjeszteni az egész ország minden kerületének hitelesített névjegyzékét. Megeshetik azonban, hogy a bizottság felhívja a megtámasztott képviselőt választási minőségének igazolására is. Minden attól függ, hogy a verifikáló bizottság hogyan alakul; miután pedig az nem a pártok aránya, hanem sors-huzás útján alakítatik meg, megeshetik, hogy az egész bizottság csupa — néppártiakból, vagy 48-asokból alakul. De azért ne féljenek . . .

F. M. Pécs. Mit sem tudunk az érdekes történetről; de még utána járok a dolgnak, há ha más sül ki.

B. L. Budapest. Újból 14 napon át fekvő beteg voltam: most lábadozok. Kivánságát készséggel teljesítem — pár nap múlva.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Gsondor János.

Egy jó karban levő,

a mai kor minden igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDA

jutányos áron

E L A D Ó.

Bővebb felvilágosítást ad

Röthler György Kaposvárrott, Teleky-utca 14. szám.

Ugyanitt mindennemű nyomtatványok jutányos áron készíttetnek,

valamint villanyvilágításhoz szükségelt csillárok jutányos áron kaphatók.

Mindenféle

Vadászfegyvereket

tetemesen leszállított

olcsó árakon

elád

Röthler György

Teleky-utca 14. sz. alatt.

Köhögés,

rekedtség és elnyájkásodás ellen legjobb
hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-CUKORKA

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti.
Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt
50 kr-ért bérmentve küld

Réthy Béla, gyógyszerész
Békés-Csabán.

Kapható:

Kaposvárott: Babochay Kálmán, Kollaur
Gábor és Szabados Imre;

Szigetvárott: Visy Sándor;

Csurgón: Plachner Manó;

Barcsán: Kohut Sámuel;

Barcstelepen: Süttő Lajos;

Bogláron: Erdős Jenő;

Kadarkuton: Ováry Dezső;

Kőröshegyen: Zsálicz Gyula;

Somogy-Szillban: Beke Gábor

gyógyszerész uraknál.

Hirdetések

jutányos áron

felvételnek

a

kiadóhivatalban.

1336.
tkv. 1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lengyeltői kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Vargu György végrehajthatónak, Gulyás Kis Károly végrehajthatást szenvedett eleni 70 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a lengyeltői kir. járásbiróság területén levő, Látvány községben fekvő s végrehajthatást szenvedettnek a látványi 133. sz. tjkben A. I. a. foglalt telki birtok s A. † 594/a. hrsz. hegyvámirtokbóli illetőségére, illetve az 1881. évi t. cz. 156. § a) pontja értelmében az egész ingatlanra és pedig az A. I. alatti 611 frt., az A. † 594/a. hrsz. ingatlané 476 frt, a látványi 616. sz. tjkben A. † 586/b. 2. hrsz. ingatlanból végrehajthatást szenvedett Gulyás Kis Károly illetőségére, illetve az idézett törvényszakasz értelmében az egész ingatlanra az árverést 160 forinttal ennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi január hó 13-ik napján d. e. II órakor Látvány község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatra fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 61 frt 10 krt, 47 frt 60 krt és 16 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 4. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Kelt Lengyeltői 1896. évi július hó 18. án.

Kölgyessy kir. jbiró helyett:

SCHOURER
kir. aljbiró.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Tulhalmozott raktáromat **kisebbíteni óhajtom**, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy alanti cikkek

jutányos áron

árusítom el, u. m.:

Levélpapírok dobozokban egy doboz 25, 30, 40, 50, 60—80 krig.

Levélpapírok elegáns dobozokban 80 krtól feljebb 3—4 frtig.

Emlékkönyvek 50 krtól feljebb.

lnakönyvek fehér csontkötés 80 krtól 3—4 frtig.

Albumok, tintatartók, írómappák, noteszok, képes és ifjusági iratok, disztárgyak stb.

Karácsonyfa-diszek

nagy választékban!

Tisztelettel

Kéthelyi Miksa

Kaposvárrott.

Értesítés.

A török Dohány-regie-társulat

tudatja, hogy a monarchia valamennyi különlegességi árudájában a következő

legjobbnek ismert cigaretta fajok

kaphatók:

Sorszám	Fajta	Csomagolás		Ára	
		100 darabja	25 db.	100 db.	25 db.
1	En A'Ala vastag fajta	100	25	7	1 75
2	En A'Ala vékony fajta	"	"	5	1 25
3	A'Ala vastag fajta	"	"	6	1 50
4	A'Ala vékony fajta	"	"	4	1
5	A'Ala hölgyeknek	"	"	3	75
6	Yaká vastag fajta	"	"	5	1 25
7	Yaká vékony fajta	"	"	4	1
8	Glubek vastag fajta	"	"	4	1
9	Glubek vékony fajta	"	"	3	75

és lapos cigaretták, minden erős fajból, melyek készítése a statutumok szerint a török regie-társaság által a legtisztább dohányból eszközöltetik.

Megjegyzés: Valamennyi fajta szopóka nélküli, kivéve az 5. sorszámot. b)

Futó szőnyegek minden szélességben asztal alá való nagyságban és minőségben kaphatók.

Nagy választék asztal és ígylerítőkben hozzá való függönyökkel.

UJDONSÁGOK.

Az őszi és téli idényre (saisonra) a legdivatosabb francia és angol női ruhakelmék, Casau, flanel, Cheviot és Londonok rendkívül szép és új mintákban megérkeztek. Nagy választék a legújabb mintázatu mosó parchetokban olcsó árak mellett. Divatáruimhoz mellékelve berendestem egy a mai kornak megfelelő női és leány felöltő (Goufectio) raktárt, melyek igen jutányos árak mellett lesznek eladva, az igen tisztelt vevő közönség szives látogatását és becses rendelvényeit kérve maradtam, szokott

tisztelettel

BERGER GUSZTÁV,

Kaposvárrott, Korona-utcza 11. szám.

Kész ural és női fehérneműk minden ábrán raktáron tartatnak.

Nyomatott Röhler György könyvnyomdájában Kaposvárrott. 161

Nagy rakár mindenféle varrógépekben családi használatokra, könnyű havi lefizetése 5 évi jóllálás mellett.